

HB 8.S.32.2 (N)
12.2021

Dialogverktøy – Funksjonsnedsetting

Målet med dette verktøyet er å sørge for eit variert bu- og tenestetilbod, og dessutan normalisering og integrering. Ved å bruke verktøyet viser kommunen korleis det planlagde prosjektet samsvarer med behova til målgruppene, krav til utforming og at dette er forankra gjennom brukarmedverknad. Kommunen må gjere ei vurdering av investerings- og driftskostnader for prosjektet. Vurderinga skal vise korleis prosjektet inngår i kommunen si heilskaplege planlegging for målgruppa. Meir utfyllande opplysningar finn de under rettleiing til dialogverktøyet, side 7.

Er det ikkje levert plankravskjema i løpet av dei siste fire åra, må det gjerast no.

Kommune	
Prosjektnamn	
Adresse for prosjektet	
Gnr. Bnr. m.m	
Dato	

1. Opplysningar om bebruarane

RETTLEIING

Opplysningar (Vi har sett inn eksempel på svar som kulepunkt)	Svar/kommentarar
Målgruppe <ul style="list-style-type: none">• personar med utviklingshemming• personar med anna funksjonsnedsetting• eventuelle andre	
Talet på bebruarar	
Aldersgrupper/-samansetting <ul style="list-style-type: none">• under 18 år• 18–49 år• 50–66 år• 67–79 år• 80 år og over	
Behov for bistand (beskriv spesielle behov) <ul style="list-style-type: none">• lågt• middels• omfattande	

Fortsetting **kapittel 1. Opplysningar om bebuarane.**

Opplysningar (Vi har sett inn eksempel på svar som kulepunkt)	Svar/kommentarar
Nytt butilbod; bustadtype i høve til butid <ul style="list-style-type: none"> • varig bustad (omsorgsbustad) • korttidsplass (avlastning, institusjonsplass) • barnebustad 	
Livskvalitet (spesielle behov) <ul style="list-style-type: none"> • nærleik til uteareal og/eller friluftsområde • nærleik til pårørande/vener/kjenningar/andre • nærleik til aktivitetar • brukarar med ekstra behov for skjerming 	

2. Brukarmedverknad

RETTLEIING

Kommunen må vise at brukarmedverknad er vareteke og hente inn skriftlege fråsegn der brukar/pårørande og/eller representantar for framtidige brukarar konkret har blitt bede om å uttale seg om talet på bustader, lokalisering/plassering, teikningar med meir.

Opplysningar (Vi har sett inn eksempel på svar som kulepunkt)	Svar/kommentarar
Korleis blir brukarmedverknad i prosjektet gjennomført? <ul style="list-style-type: none"> • interesseorganisasjon har gitt ei skriftleg fråsegn • det er etablert ei referansegruppe bestående av ... 	
Kva valmoglegheiter/alternativ har bebuarar som ikkje ønsker dette butilbodet? Har målgruppa ein reell valmoglegheit når det gjeld kvar og korleis dei ønsker å bu?	

3. Lokalisering

RETTLEIING

Med lokalisering meiner vi den geografiske plasseringa på tomt, i landskap og i forhold til eksisterande bygg, transportmoglegheiter, servicetilbod som blir brukt i dagleglivet, sosiale aktivitetar og liknande.

Opplysningar (Vi har sett inn eksempel på svar som kulepunkt)	Svar/kommentarar
Kor ligg bygget i forhold til andre bygningar? <ul style="list-style-type: none"> • i tett busetnad • spreidd busetnad • sentral plassering 	
Offentleg transport (kva, kor, kor ofte) <ul style="list-style-type: none"> • busshaldeplass 300 m, avgang per time • bufellesskapet disponerer eigen bil 	
Daglegvarer/shopping (kva/ ca. avstand) <ul style="list-style-type: none"> • matbutikk 400 m • kjøpesenter 2 km • kiosk 200 m 	
Dagaktivitetar (kva/ca. avstand) <ul style="list-style-type: none"> • arbeidstilbod • skule • dagsenter 	
Offentlege servicefunksjonar (kva/ca. avstand) <ul style="list-style-type: none"> • NAV • bibliotek • legesenter 	
Fritidsaktivitetar/kulturtilbod (kva/ca. avstand) <ul style="list-style-type: none"> • trening og friluft, parkar osv. • kafé og andre møtestadar i nærmiljøet • kino, teater, religiøse bygningar 	

4. Samlokalisering

RETTLEIING

Enkelte bustader og institusjonar blir sett på som samlokaliserte når dei ligg så nære at dei har visuelle, fysiske eller organisatoriske relasjonar med kvarandre.

Opplysningar (Vi har sett inn eksempel på svar som kulepunkt)	Svar/kommentarar
Omkringliggende bygningar <ul style="list-style-type: none"> • ordinære bustader • barnehage / skule • kommunalt disponerte bustader • omsorgsbustader, sjukeheim • industri, næringsområde 	
Fysiske relasjonar med omkringliggende bygningar <ul style="list-style-type: none"> • felles tilkomst, inngang/adresse • felles trapp, heis, korridor • felles uteareal, parkering osv. 	
Organisatoriske relasjonar <ul style="list-style-type: none"> • felles drift • felles personalbase • felles aktivitetar 	
Visuelle relasjonar mellom nærliggande bygningar <ul style="list-style-type: none"> • same arkitektoniske uttrykk som bygningane rundt • opplevast som eitt prosjekt (ei eining) 	
Vurder konsekvensar (positive/negative) for eksisterande busetnad og ev. ny busetnad Sjekk om noverande/framtidige bustader, mellom anna omsorgsbustader, utleigebustader for vanskelegstilte m.m, blir påverka av den planlagde etableringa.	

5. Prosjektet skal ikkje ha institusjonsliknande preg

RETTLEIING

Institusjonsliknande preg omfattar både korleis ein yter og organiserer tenester, og korleis dei fysiske omgjevnadene lagar rammer rundt kvardagslivet.

Opplysningar (Vi har sett inn eksempel på svar som kulepunkt)	Svar/kommentarar
Talet på hus og hustype <ul style="list-style-type: none"> • ein etasje på bakken • rekkehus • lågblokk 	
Fordeling bueningar og bugrupper <ul style="list-style-type: none"> • per etasje • per bygg • per område i bygg 	
Planløysing i prosjektet <ul style="list-style-type: none"> • frittstående einingar og/eller samanhengande • korridorløysing og/eller svalgangsløysing 	
Bustadtype, storleik og funksjonar i bustaden <ul style="list-style-type: none"> • sjølvstendige bustader • bufelleskap • institusjon 	
Fellesareal <ul style="list-style-type: none"> • fellesarealet er ein del av buareal • aktivitetsareal 	
Andre areal som ikkje er buareal <ul style="list-style-type: none"> • oppbevaring (areal for hjelpemiddel o.l.) • personalbase, kontor 	
Tilkomst til eigedom <ul style="list-style-type: none"> • eigen tilkomst • felles med andre omsorgsbustader/institusjonar 	
Inngangsparti <ul style="list-style-type: none"> • som til «ordinære» bustader • ber preg av institusjon 	
Uteareal <ul style="list-style-type: none"> • eige uteareal for kvar bustad • felles for alle i bufelleskapet 	
Parkeringsplass <ul style="list-style-type: none"> • dimensjonert som ved ordinær tomt av same storleik • større enn normalt på grunn av behovet til bebuarar, personal, besøkande 	

6. Heilskapsvurdering

RETTLEIING

A. Vurdering økonomi

Kommunen skal ha berekna både investeringskostnaden og driftskostnader for bygget.

Kommunen samanfattar kort vurderinga av investerings- og driftskostnadene som er berekna for prosjektet. Driftskostnader for sjølve bygget i år 1 og år 10 kan leggest til grunn i vurderinga.

B. Vurdering av tiltaket i ein heilskapleg samanheng

Skjema for plankrav viser korleis kommunen samla har tenkt å møte behova til målgruppa.

Beskriv korleis dette prosjektet inngår i kommunen sin heilskaplege planlegginga for målgruppa.

Rettleiing til dialogverktøyet

I dette prosjektet vil Husbanken gjere ei samla vurdering av kvalitet for normalisering og integrering og oppfyljing av plankravet. Skjema knytt til plankravet kan vere oversendt tidlegare. Er dette over fire år gammalt må kommunen fylle ut eit nytt oppdatert skjema for å kunne få investeringstilskot.

1. Opplysningar om bebruarane

TILBAKE

Kommunen fyller ut nødvendig informasjon om framtidige bebruarar i det planlagde prosjektet.

2. Brukarmedverknad

TILBAKE

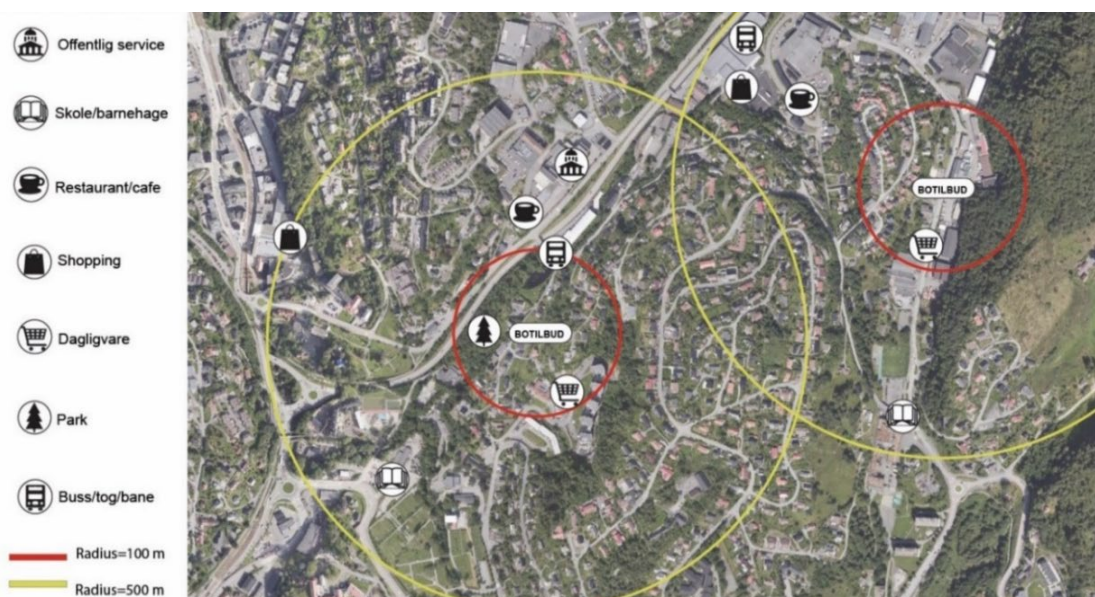
Kommunen skal vise og skriftleg dokumentere at brukarmedverknad er vareteke i det aktuelle prosjektet. Om det er teke omsyn til eventuelle spesielle behov hos brukarane, bør det vere fleksibilitet i bustadene slik at dei kan bli tilpassa nye bebruarar. Dei som uttalar seg skal mellom anna vurdere talet på bustader, lokalisering/plassering og teikningar inkludert utomhusplan. Det skal komme fram kva for eit prosjekt det er, kven som uttalar seg og i kva høve.

3. Lokalisering

TILBAKE

Lokalisering er den geografiske plasseringa på tomt, i landskap og i høve til eksisterande bygg, transportmoglegheiter, servicetilbod som blir brukt i dagleglivet og sosiale aktiviteter. Kommunen kan legge ved eit kart som viser dette. Bustaden bør ligge i eit attraktivt nærområde kor bebruarane kan møte andre menneske, sjå og ta del i eit kvardagsliv utover det som går føre seg i sjølve butilbodet, ta i bruk offentlege rekreasjonsareal og nytte servicetilbod. Omsorgsbustader bør etablerast i ordinære bustadområde.

Under blir det vist eit døme på kart som kan leggest ved for å syne det planlagde butilbodet, fasilitetar og avstandar med meir.

4. Samlokalisering

TILBAKE

Enkelte bustader og institusjonar blir sett på som samlokaliserte (eller lokaliserte saman med andre bustader eller funksjonar) når dei ligg så nære at dei har visuelle, fysiske eller organisatoriske relasjonar med kvarandre. Samlokalisering kan ha positive og negative effektar når det kjem til normalisering og integrering.

Ei uheldig samlokalisering handlar om negative konsekvensar for ein eller fleire bebuarar. Dette kan vere på grunn av talet på bustader, ulike målgrupper, ulik alder, forventna butid i bustaden, funksjonsnivå og tenestebehov. Kommunen bør vurdere om etableringa får negative konsekvensar for eksisterande busetnad innaføre området og for eventuelle framtidige prosjekt.

Samlokalisering av nye omsorgsplassar i nærleiken av andre omsorgsbygg og/eller andre typar kommunalt disponerte bustader for vanskelegstilte, kan gi auka stigmatisering og negative konsekvensar for levkår og bumiljø. Dette blir forsterka ved å auke talet på bustader og vil gi eit lite variert bumiljø for bebuarane.

5. Prosjektet skal ikkje ha institusjonsliknande preg

TILBAKE

Institusjonsliknande preg omfattar både korleis ein yter og organiserer tenester, og korleis dei fysiske omgivnadene lagar rammer rundt kvardagslivet. Det at bustaden/butilbodet kjennest som ein heim og ikkje ein arbeidsplass er eit viktig prinsipp for normalisering og integrering. Under er det lista opp nokre av vurderingskriteria.

Omsorgsbustader

- Bustaden skal gi moglegheit for eit privatliv og vere forma som ein bustad framfor ein arbeidsplass.
- Prosjekt med institusjonspreg står fram meir som ein arbeidsplass enn som ein heim. Dette handlar til dømes om forholdet mellom areal brukt til drift, sett opp mot areal tilhøyrande bebuarane.
- I prosjekt med mange bustader for personar med spesielle behov er faren for institusjonspreg stor.
- Følgande fysiske element er vesentleg for om eit prosjekt vil få institusjonspreg: arkitektonisk utforming av bygningane (storleik på prosjektet, struktur, planløyising), uteareal knytt til bustaden, tilkomstforhold, og dessutan dimensjonering, utforming og plassering av parkeringsfasilitetar.

Institusjon

- Bruk arkitektoniske, organisatoriske og fysiske grep for å lage ein mest mogleg open institusjon (invitere inn/ut, gjere tilgjengeleg, nærleik).
- Omsorgsbygg har eit potensial for å bli utvikla til vitale møteplassar på tvers av alder og livssituasjon. Med rett lokalisering, attraktiv utforming og eit interessant innhald kan slike stadar bidra til å styrke eksisterande nærmiljø og sentrumsområde.
- Det er eit mål å etablere samansette bumiljø der ulike menneske i ulike aldrar kan bu saman.

Éin bustadtype kan fungere godt ein stad og mindre godt eit anna stad. Ein god omsorgsbustad må derfor bli forma ut frå ein lokal kontekst. Eigenskapar som vil ha påverknad på det enkelte bustadprosjektet kan til dømes vere geografien i kommunane, plassering, talet på samlokaliserte bustader, tenestetilbod, det totale bustadtilbodet i kommunen med meir.

6. Heilskapsvurdering

TILBAKE

A. Vurder økonomien

Kommunen skal ha gjennomført ei berekning av både investeringskostnad og driftskostnader for sjølve bygget i år 1 og år 10. Dette kan bli brukt i vurderinga før endeleg søknad om investeringstilskot. Dette punktet må vere avklart og fylt ut før endeleg søknad, dvs. det treng ikkje vere avklart ved innsending av førespurnad.

B. Vurdering av tiltaket i ein heilskapleg samanheng

Behovsvurderingane i kommunen er baserte på kunnskap om målgruppa og eigen situasjon. Ut frå dette prioriterer kommunen tiltak som er tenkt gjennomførte for å møte målgruppa sitt bu- og tenestebehov.

Vi ber kommunen kommentere om prosjektet er ein del av den overordna strategien for å skaffe til vegar eigna bustader. Det bør gå fram korleis prosjektet bidreg til eit differensiert butilbod og større valfridom for målgruppa.